

Oude eiken in Duitsland

Eigenlijk heel toevallig kwam ik dit voorjaar weer eens in een antiquarische boekwinkel in Groningen en zag daar een nog vrij nieuw boek liggen met als titel *Monumentale bomen in Europa*, uitgegeven in 2006. Dus niet echt antiquarisch, maar dat maakte me niet uit. Het leek me wel wat en het ging me naar huis. Wat ik dan meestal snel doe is kijken of er bomen in staan die vanuit mijn woonplaats te bereiken zijn en ook of

er bij zijn die ik vanaf een vakantieadres, soms ver weg of dichterbij, zou kunnen bezoeken.

Ik zag al snel een *hoofdprijs* want er staan een serie heel oude eiken in een plaatsje ten noordoosten van Berlijn, een plaats waar we de komende zomer vrij dicht in de buurt een week zouden verblijven al rondtrekkend door de vroegere DDR.

Afgelopen zomer was het dan zover en zijn we naar Mecklenburg afgereisd. Na een paar dagen liet ik mijn vrouw achter bij een groot winkelparadijs (ze houdt niet van bomen) en ben ik doorgereden naar die vijf onwijs oude zomereiken, de oudste van Duitsland las ik, in Ivenack. Dit kleine plaatsje ligt tussen Berlijn en de Oostzee, ten noordoosten van Waren in de Müritz.

Ik kan u vertellen dat de rit van zo'n 35 km meer dan de moeite waard was. Door een

lichtglooiende omgeving met heel veel wilde bloemen in de berm en veel verwilderde stukken grond blauw, wit en rood van honderdduizenden korenbloemen, margriet en klaprozen. Iets dat we in ons land niet kennen.

De genoemde bomen staan in een heel oud hertenkamp vlakbij een eeuwenoud klooster (uit 1252) in dat eeuwenoude dorpje. Er was, na het uitkomen van het bomenboek, nog eentje aan het eind van haar leven omgevallen. Nu zijn er dus nog vier oude reuzen over.

Rijdend door het stokoude dorpje en later lopend in het hertenkamp raakte ik onder de indruk van de stilte die daar heerst en de ongerepteheid van de ruimte, veel autochtone bebouwing, kortom een wereld waar de tijd heeft stil gestaan, ver weg van stress en files.

De grootste boom met nog een kolossale kroon heeft een omvang, zo las ik, van 11.35 m gemeten op borsthoogte, is 33 ½ m hoog en zou de grootste eik van Europa zijn. In de volksmond is ze een

Een eeuwenoude eik rond 1900. Uit: J. Pater, *Monumentale bomen in Europa*, 2006 (met toestemming overgenomen)

eeuw oud of nog véél ouder, ach, dat hoor je wel meer als het over oude bomen gaat. Deskundigen houden het op 700 tot 750 jaar dus de jonge eikjes kwamen in de tijd van de kruistochten boven de grond! Ik stond erbij en raakte onder de indruk van zoiets kolossaals, een geweldige reus.

De hoogbejaarde bomen worden goed verzorgd en daar ben ik blij om. Een stichting van de plaatselijke bevolking

stelt samen met de gemeente alles in het werk om de relictten uit een ver verleden te behouden. Er was wat stormschade ontstaan en in de 2^e helft van de vorige eeuw hebben ze te lijden gehad van meer en meer opdringende bomen die veel licht wegnamen (in die tijd heette het daar DDR en waren de Russen de baas) waardoor van de onderste takken verschillende zijn afgestorven maar van lieverlee werden de naburige bomen omgezaagd. Dit om

die hoogbejaarde eiken meer licht te geven opdat ze zich kunnen herstellen.

Tenslotte, onder de indruk van al dat moois, ben ik naar het dichtbij gelegen Stevenhagen gereden voor 'Kaffee und Kuchen'. Daar was een restaurant in de buurt van het standbeeld van Frits Reuter, een bekende dichter uit het stadje. Hij schreef zo'n anderhalve eeuw geleden een gedicht over die stokoude eiken in het Platduitse dialect dat ik u niet wil onthouden:

*Ick weit einen Eikbom, de
steiht an de See
De Nurdstorm, de Brust't in
sin Knäst
Stolz reckt hei de mächtige
Kron in de Höh;
So is dat all dusend Johr
west;
Kein Minschenhand,
De hett em plan't;
Hei reckt sick von Pommern
bet Nedderland.*

De eeuwenoude eik anno 2011

Foto: Lute Hilberts